

Megjelenik a Társalkodóval együtt minden héten kétszer: t. i. vasárnap és csütörtökön. Előfizetheti helyben a szerktő's kiadó tulajdonosnál uri utca 453dik szám alatti Trattner-Károlyi ház első emeletén, egybeült pedig minden királyi posta-hivatalnál. Az ausztriai birodalomba vagy más külföldi tartományokba kivárató példányok iránt csupán a bécsi cs. főpostahivatal utján történhetik a megrendelés. Az Értesítőben mindenféle hirdetésny folyóvételik's pontosan közöltetik.

FOGLALAT Magyarország és Erdély: kinevezés; Ország-gül si követek; előléptetések; Egy álom gr. Széchényi Istvánról; budapesti napló és színházi krónika; hazafői kélem a honi juhtenyésztőkhöz; bairi közgyűlés; jász-kun kerületi közgyűlés; Máramarosi vérengző követválasztás, sárosmegyei tisztújítás; új tiszt-kar.
Szerbia: a dolgok újabb fordulata, elfogatások, új fejdelemválasztás rendelkeztek Karagyörgyövicsek önkéntes lemondása vagy letételével, Obrenovic családra kedvező kinevezések Kiamil's Vuicsics társával Szerbiából kitalatása mellett.
Spanyolország: az új minisztérium még sem állott össze, barcelona panaszok a mostani minisztérium ellen.
Anglia: Sussex hg. életéből; szörnyű kegyetlenség; O'Connell napról napra fenyegetőbb állásban.
Franciaország: az ujonczozási törvény némely határozati; St. Clouit menyeköz sat.
Egyiptus: Albert porosz hg. tudományos utazók, Ser.f. pa-sa elfogatása.
Portugália: Angol szerződés; cartista tisztok.
Értesítő.

Magyarország és Erdély

Ő cs. s. ap. kir. fels. f. évi ápril 22iki legfelsőbb kéziratában, miután Thurn gróf, szül. Bánffy gróf, egészségi állapotja következtében, főudvarmesterről hivataláról, melyet nádorunk ő cs. kir. fősége hitvesénél viselt, lemondott, ezen hivatalra Forray Julia bárónőt, szül. Brunswik grótné, csillagkeresztes hölgyet, s nádorné ő fens. eddigi udvarhölgyét méltóztatott legk. kinevezni.

A' nm. m. kir. udv. Kamra megürült két fogalmazói hivatalra Lengyel Péter és Standtner Ferdinánd fogalmazói gyakorlatokot, továbbá a' kamra jegyzőkönyvi hivatalában megürült jegyzőkönyvi tisztségre Furtsik Mihály kiadóhivatali irnokot, zimonyi sómászló hivatalra Wachtel Ferenc ideiglenes mázsálót, az ellenörkődő irnokhivatalra az óbudai kam. szedői hivatalnál Fekete Károlyt, az ekkép megürült irászságra Radler András óbudai kam. igazgatási gyakorlatnokot, gattendorfi harminczadosságra Sauer László eddigi landsei harminczadost, Zapf Vilmost nagybányai sómászsames-terre alkalmazá.

A' nm. m. kir. udv. kamra az építési főigazgató-ságnál első hajózási mérnökke Tenczer Károlyt, másodikká Varga Jánost, 3dikká Tomsich Dömét, 2dik hajózási ellenörre Korberger Lajost, hajózási anyagi számvivőve Heuffel Károlyt, és a' zágrábi vámhidnál pénz és anyagi számvivőve Lovrenchich Alajost; továbbá a' legfelsőbb helyen megengedett díjas kamrai erdőszgyakornokságra Rékason Protschl Antalt, Pécskán Fejér Lajost, Sz.-Andráson Trieb Henriket, Facsétan Lukás Antalt, továbbá díjas erdősz-ujonczságra Oraviczán Franhofer Zsigmondot alkalmazá.

Országgyűlési követek: Pozsegamegye részéről: Markovics Gusztáv főjegyző's Farkas Sándor főügész; Beregmegeyeről: Uray Pál m. alispán és Lónyay Menyhért tb.; Bácsbodrogéről: Latinovics Károly m. alispán és Zákó István főügész; Hontéről: Fejérvári Miklós és Szentkirályi László bírák; Zabolcséről: Bönis Samu tb. 's Erős Lajos főjegyző; Krassóéről: Kis András o. alispán 's Papházy György tb. közfelkiáltás utján; Ungéről: Herváth Simon kir. tan. és Orosz Elek főszolgabíró; Csanádéről: Bánhidyi Albert o. alispán és Kállay Ödön sz. bíró; Fejérmegyeről: Sárközy Kázmér o. alisp. és Fiáth Ferenc m. alisp.; Soprony városéről: Martini Frigyes városkapitány 's Ertl János főjegyző; Kőszegéről: Nagy Károly tan.; Szatmár-Nemétiéről: Nagy Mihály főjegyző és Zsiga Györ. tan.; győri káptalanéről: Dresmitzer Józ. 's Wurda Károly kan.; pécsiéről: Kelemen Józ. kan.; sz. kir. Pest városáról: Tretter György v. tan. 's Koller Fer. k. tábl. ügyész maj. 6kán, az első 133, az utóbbi 73 szavazattal, Károlyi Ist. 46, Gózsdu 32. szav. nyervén; Nagy-Szombatáról: Pitroff Ján. polg. mester és Paulovics. János tanácsnok; Sáros vgyéről: Piller László és Semsey Albert; Szepes vgyéről: Zsedényi Eduárd helytart. tan. és Matyasovszky Boldi, Eperjes városáról: Podhorányi Károly városkapitány és Hlavács János községi tag; Szebenéről: Ribóssy József főjegyző.

Egy álom.

Különös álom volt. Halva feküdt előttem egy. valaha vajmi erős lehetett 's idő előtt elhamvadt vitéz

Mély gyász borít el a' körülállókat, 's nem egy keserű köny, nem egy bámulati kifakadás gyanítottá velem, milly epedő kinnak forrása nyílt vala meg számtalaura nézve, az elhunytak kora és váratlan halála által.

„Kipótolhatlan veszteség, csorba az egész emberi nemen, példátlan gyilkolás! — így rebeg a' nagyobb rész; míg az események oktitkaiban buvárdók fejüket összedugdosva puhaltóják, vajjon mi okozhatá a' szerencsétlen vitéznek, ki annyi jelességgel vala felruházva, 's oly hosszú életet ígért, annyira kora és váratlan elhunytát, 's aggasztó fájdalom és síri csend ült minden arczon — mikor e' hosszú hallgatás után egyszerre feltűn az önbizalom nimbusátul gyönyörűen körül sugározza félistenileg bizonyos nemzeti gyógyász, és legkisebb kételkedést nem ismerő és ekkép merész határozottsággal, e' mély bölcseségű szavakkal szakítja ketté a' környező gyászokaságnak rémületes elnémultát: „Tudjátok e' miért fekszik itt holtan az általatok gyászolt-tekintély? Megmondom én — halljuk!!! — csak egyedül azon okból — és ezt ne keressétek másutt — mert: lélekzete elállott.“

„Ejnye! ki lehet ezen bölcs, ki illy mélyen bír a' dolgok lényegébe tekinteni“ így mormol csudálkozva egyik; „ki ezen magasb szellemfőle, ki azt is kikutatni képes, mi közönséges szemek előtt rendszerint homályban marad“ így sohajt másik; 's megegyez bamu:va mindnyája, némi keveset kivéve, hogy illy mélyen (!) fekvő igazság soha napvilágot nem lát, ha illy nagy bölcs meg nem szólalnik; az emlitemet némi kevés azonban olly gúnyosan kacag, miszerint lassankint eltűn előlem a' látvány, 's felébredve, magam előtt állva észreveszem cselédeim egyikét, ki a' 7 órát jelenti, 's hogy ekkép tán már fel is kellene kelni.

Milly hasztalan álom — mondom magamban — tán sokat is ettem vagy kelletén túl sokat olvastam, a' nélkül hogy a' bevett megemészthetem vala; mert hiszen szinte minden halált a' lélekzet elállása okoz, 's ekkép semmi ujságot nem mondott a' felhozott szellemfőle, 's nem volt ok mély felfogásán annyira báméskodni; ámde az lett volna már valami mélyebb kikutatás, ha feltárja, hogy vajjon

miért állott el lélekzete az álomban látott holt tekintélynek.

'S noha felhalmozott dolgaim miatt igen iparkodtam, eszemből kiverni ezen Mly-főle*) álomeseményt, akaratlanul is mindig rám toltá az magát, 's mi felette különös, egybevegyűlten tek. Záborszky Alajos urnak mult évben közrebocsátott röpiratával, melyben Lengyelország hanyatlása és enyészetének okát tárgyalván, arra pontosítja össze kutatásának egybevont eredményét, hogy biz a' lengyel nemzet azért áll, van vagy fekszik, a' hol áll, van vagy fekszik, mert a' lengyel alkotmány és szabadság nem ment a' népbe át, és ekkép szűk alapon nyugván, a' legkisebb erő által is könnyen vala felforgatandó.

Arany igazság! Mert hiszen valamint azon gyermek vagy lámpa, melynek feje igen is nagy, de annál vékonyabb lábszára és talpa igen piczi, minduntalan orrára bukik vagy felfordol: ugy bizony a' tág alap nélküli alkotmány és szabadság is vajmi gyenge, és inkább csak mesterséges üvegházi plánta, melyet a' legkisebb véletlen esemény is gyökereiből kiforgathat.

Igen nagy köszönettel tartozik is ez okból viseltetni a' köz haza az érintett 's gyakorlati capacitása által magát már olly kedvezőleg ismeretessé tett honpolgár iránt, hogy ez esetben is vértünk sorsárul aggódván: vázúl, melly után nekünk magyaroknak okulunk kelle-ne, olly mély felfogásilag eddig nem ismert alakban 's így valóban felette meglepőleg előnkbe állítja a' lengyel nemzet hanyatlásának és enyészetének okát!

*) Lásd Záborszky Alajos ur illy czimű munkájának „Lengyelország hanyatlásának és enyészetének okai.“ 31d. l.

**) babona szerint: A' l'p olly lidérc v. ros szellem, melly az alvó emberre nehezülvén, annak lélekzését gátolja. A' szerk

Van ugyan, nem kétlem, némi szép ész, ki előtt a' felhozott 's a' dolgok eseményeibe olly mélyen beható röpirat tartalma nem volt új vagy éppen titok; ámde velem együtt a' nagyobb rész, bizony mi nem tudtuk, hogy azért sülyedt a' lengyel nemzet, mert lélekzete elállott, vagy mit is mondok, mert a' szabadság és az alkotmány nem nyert tágabb alapot. Most azonban, tisztelet és köszönet, tudjuk; — — — — — és a' meggyújtott philosophiai fáklya után iramodván, ezentul (!) azon is leendünk, hogy vértünk — a' magyar — is győzze lélekzettel, és a' nagy feju gyermek és idétlen lámpa alakját czélszerűbbel vátsa fel.

Mihezképest azonban a' többszer érintett, érd. keinkért olly szakadatlanul virasztó honpolgár biztosabban érje el magasztos czélját, és mi is sikeresebben segí-hessük előt, messzevágó és a' dolgok természetéből merített terveiben, legyen szabad itt röviden constati-roznunk, vajjon mi czélt tűzhetett ő magának röpirata által ki.

A' czél, ugy látszik, dupla volt. Az első Kliegl ur tervének felsegölése, melly terv ha sikerül és van sajtószabadság vagy inkább erre való érettség, meg e-lég jó munka azaz kézirat, és viszont kifogy a' szedő meg betűt elválasztó kéz, mellyben még most nincs h-ány, valódi csudákat fog mivelni; a' másik czél pedig az akart lenni: felnyitni a' magyar nemzet, mikép más kárán okulva, ingyen vegye át a' kész tapasztalást, és ekkép szabad (?) institutót hovahamarább, mielőtt t. i. késő volna, tágabb sarkalatra állítva, a' nép szívé-be szivárogtassa be. 'S valóban igen szerencsés-e vala egybekötve a' két czél; igazán mesteri double dessein. Mert alig tudok bármit is, mi aránylag nagyobb enthu-siasmusba hozá vala a' közönség ha nem is éppen gy-akorlati, minden esetre felette lelkes részét, mint éppen a' Kliegl-főle tervezet: 's így előre meg lett nyerve, legalább bizonyos osztálynál a' kedvező hajlam, melly modor és tactika után csak ritkán szokott elmaradni a' siker. 'S akarjuk remélni, akarjuk hinni, e' kérd. sben sem maradand el, t. i. felnyilik a' magyar szeme és szem-szedja gyászos sorsán okulni fog — — — — — kivált ha — mi egyebiránt fő feltétel — ha megkezdett kutatásait folyt-atni méltóztatnék a' tisztelt honpolgár, mikép annak tudására is jöjjünk — miután azon tényt velünk már köz-teni sziveskedett, miszerint t. i. nem ment át az al-koztvány és polgári szabadság a' néptömegbe — hogy vajjon miért nem ment át az oda; 's ez vajljon az ottani kormány és nagyok makacsága, 's hogy nem volt köztük elég, K á z m é r' mint vala Antoninus szabad (!?) Rómában*); vagy a' kisebb nemességnek dicő „nie pozwalam“ — ja, mire a' mostani, nem adózunk' igen emlékeztet; vagy bizonyos tulhajtók pajzán viskete-ge és gyermeki indiscretioja; vagy vegkép a' nemzet általános tyusa okozá e' a' polgári szabadság és alkot-ványának olly szűk körben vesztgett pangását; mert ha ezt tárná ki előtünk, egy második tomussal koron-ázván meg eddigi sikeres fardalminak kezeink közt forgó gyümölcsöt, ez volna ám valódilag, eint Wert zu seiter Zeit, most, midőn az országgyűlés kuszóben vagyunk, hol leginkább van szükségünk bölcs veze-tőkre, kik a' statustudományt nem annyira saját ma-gukból merítve, inkább a' historia eseményit veszik tek-intetbe, abbul vértünknek okulása végett más népek fallaciát kimutatandók és megmagyarázandók, mikép aztán tisztán kitünjék legelőször is, hogy mai, ha nem is akarjuk aggasztónak nevezni, minden esetre igen hátramaradt és kétes állásunkat ugyan kinek tulaj-donithatni leginkább, a' kormánynak e' vagy a' nagyobb birtokosoknak, a' közép nemességnek e' vagy a' corte-seknek, institutioink elvénült voltának e' vagy azon ty-pusnak, mellyhezképest bizony több magyar, mint a' mennyit a' szerény toll papirosra merne vetni, sem fizetni, sem engedelmeskedni nem akar, 's az volna rá nézve az igazi nép embere és egyszersmind legisla-tor, ki őt e' két kis incommoditástul bulla által örökre felmentené, vagy végre mi tatárnak tulajdonithatni

tehát mai állásunkat? tán a számtalan, legkisebb ahozi tulajdon nélkül, mindenbe beleavatkozó és ekkép mindent elszó politikai szakácsoknak? vagy minek? —

Legyen csak ez egyszer tisztában, 's ha nem is válik ez által nemzeti üdülésünk kifejlése bizonyossá, még is mód nélkül könnyítve lesz, minthogy a nyavalyának ismert okaira hasonlíthatlanul könnyebben illeszthetők a célirányos gyógyszerek, mintha a nyavalyának kulforrása ismeretlen volna.

Esedezünk tehát: folytassa megkezdett nagyhasznu művét a többször tisztelt történeti buvár, mihez képest mi elvégre oly boszantó álom helyett, melyet én álmodék — kitünőbb kapacitása által mintegy clairvoyant létre magnetisáltatva — necsak annak tudásához jussunk, hogy vázul szolgáló szomszédaink lélekzete elállt, de tökéletes fölvilágosításul azon igen érdekost is megértsük immár, hogy lélekzete vajjon *miért* állt el.

És ezt a tisztelt honpolgár, úgy hisszük, nagy fejtörés és különös fáradság nélkül teljesítheti, és ekkép nem oly igen nagy indiscretio, őt bokros foglalatosságai közt erre is felszólítani, mert hiszen valamint közrebocsátott röpiratának legtanulságosb részét a Conversations-Lexikonban is fellelhetjük (lásd szives olvasó, 'Polen' czikkel) — és ez máskint nem is lehet, mert historiai adatokat nem variálhatni és milly szerencse, hogy illyféle Lexikonok vannak!! — szintolly könnyen fogja, más helyes kulfőket ügyesen *használandó*, a 2dik kötetet kiállíthatni, ez által is *megmutatandó* és *bebizonyítandó*, hogy ő necsak másoknak ajánlja tanácsképp a kész tapasztalás olcsóni átvételét, de az ígét testesítvén maga is jár személyes példával elé, mások szavait legnagyobb bizodalmat gerjesztő hűséggel sans ceremonie, átvéve, 's remélljük, most nem sokára, midőn a már „megizmosult közvéleményt“ — a mint ő előzetesre felszólításában nevezi azt, t. i. a közvéleményt! — országgyűlési írott tudósításai által még inkább megizmosítani ügyekezni fog, éppen annyi bizodalmat gerjesztő hűséggel sans omission et sans substitution átveendő.

Gróf Széchenyi István.

Budapesti napló. Nem rég igen furcsa példája történt a rendőrségi kezelésnek bizonyos városban, mely meglehetősen világosan mutatja, milly jó lábon áll a közbátorság. Jókor reggel ugyanis egy fiatal asszonyság kopogást hall szállása ajtaján, 's megnyitván azt, egy csinosan öltözött, mintegy 34 éves asszony lépett be. Beszédéből azonnal kivilágott, hogy elméje meg van háborodva; az asszonyság tehát jelentést tétete illető helyen, 's csakugyan jöve is biztos, ki rövid vizsgálat után kórházba vivé a tébolyodott asszonyt; ott azonban az illető főnök néhány nap mulva azon gondolatra jött, hogy ugyan minek költene ő ezen haszontalan asszonnyra, kit senki nem ismer, 's ki még azt sem tudja megmondani, hogy kicsoda. A főnök tehát igen elmés ötletre bukkant, melynek nála különben nem igen szoktak mindennaposak lenni, 's így szóla egy betegápolónéhoz: „Hallja kend, vezesse ezen bolond asszonyt jó messzire 's azonban észrevétlenül hagyja el a néptömegben, és siessen vissza; így legalább lerázzuk nyakunkról az ingyenélőt.“ És a beteg ápolóné teljesíté a parancsot, egy népes utcában a szerencsétlen örült asszonyt elhagyá 's visszasieté főnökéhez, ki ezen elmés ötletével igen szeret dicsekedni 's az még csak eszében sem villan fel, hogy azon ügyefogyott asszony, talán életét vesztheté ezen ocsmány magaráhagyatás miatt. — Beszélük, hogy a szerencsétlen vakok némely intézeteiben a növendékek reggel csak oly parányi falat-kenyeret kapnak, hogy talán egy pár éhes verébfiu bögye sem repedne föl tőle, délben szinte soványul esznek, mert megterhelt gyomorral sem tanulni sem dolgozni nem lehet, este pedig keveset kapnak csak, mert ki ne tudná, hogy a ki este jóllakik, az éjjel jóízűt nem alhatik. A főnök ellenben igen jól él, reggel, délben és este, 's ez igen természetes, mert hiszen neki már nem kell tanulni 's álomra sincs szüksége, miután ő ugyis éjjel nappal mindig csak azon töri elméjét, hogy mikép enyhíthesse boldogtalan növendékeinek iszonyu sorsát, melyet annyira szíven visel, hogy minden legkisebb hibáért korbácsütésekkel fenytí őket, azon szép példát követve, mely szerint: az atya veri fiát, kit szeret. Milly boldogak ezekhez képest a vakok pesti intézetének növendékei, kiket buzgó igazgatójuk minden szükségessel lélekisméretesen lát el 's emberileg szelid bánásmódban részesít, testi durva büntetéssel pedig soha nem illet, szépen méltányolván azt, hogy ezen szerencsétleneket úgy is eléggé súlyosan terheli a vakságiszonyu ostroma! — A váltótörvény al-

kotásakor köz volt az öröm, hogy az uzsorának hatályos gát fog az által emelteni; e' remény azonban meghiúsult, mert az uzsorát most még sokkal szemtelenebbül üzik. A végrehajtás ugyanis haladéktalan 's így biztosabb lévén, váltóra könnyen kaphatni pénzt, de mikép? Egy kis példát mondunk el, melyet saját szemünkkel láttunk: bizonyos urnak ötszáz pgő forintra volt szüksége, 's ezért szokás szerint egy ismert ügyességi hajhászhoz folyamodott; ez azt mondá, hogy tud egy ügyvédet, ki pénzre tudja az embert utasítani 's elvezeti oda a kölcsönözni akarót, az ügyvéd így szól hozzám: „Uram, ön megkaphatja a kívánt összeget, de nekem fáradságomért 20, a hajhásznak pedig 10 pctet fizet, 's a kölcsönadónak ötszáz helyett egy évre 800 frtor ir.“ A fiatal ember szükségben van, megegyezik, és kap 300 forintot és 20 akó bort 10 frtjával, melyet 5 frtjával ad el, 's így van 400 ftja; ebből 150 frtot az ügyvéd és hajhász kap, 10 frnt bérkocsira megy, 's így a szegény kölcsönvevő egy év mulva a 240 frntért melyet kezébe kapott 800 frtot kénytelen fizetni. Azonban a nagyobb csödpörökre nézve is igen ártalmas szokás kezd lábra kapni; erre szinte tudunk egynél több példát, 's ezen rabulistikai bánásmód így megy véghez: valakinek háza van, mely például 40 ezer forintot ér, 's már 38 ezerral van terheltetve; most tehát a zsidókhöz folyamodik, és A. ad neki 2 e z e r f o r i n t o t, ő ir 8 e z r e t, B. ad 3 e z e r f t o t 's ő ir 10 e z r e t; C. ad 4 e z r e t, 's ő ir 12 e z r e t, 's a többi. E' szerint 40 ezerre becsült házáért legalább 50 ezret kap, 's így izüti kaczag, a zsidók pedig necsak nem vesztenek, hanem még nyernek a csödületi osztályoknál, mert mindenesetre többet kapnak, mint a mennyit adtak, míg a becsületes hitelezők tisztán lefizetett összegeikből az osztályozásnál veszítenek 's e' szerint még a biztos alapra kiadott tőkék is nagyobb veszélynek vannak kitétetve most, mint ezelőtt. A csalásnak e nagy mezejét pótléktörvénnyel kellene gátlani, 's nem ártana talán elrendelni, hogy a ház becsün tul be táblázott hitelezők minden keresetüket veszítsék el, mert józanul csakugyan fölsem tehetni, hogy valaki a betáblázási könyv megtekintése nélkül pénzt kölcsönözzön, valamint azt sem képzelhetni, hogy illy tulterhelt házra még pénzt adjon, kivévén, ha azt családi szándékkal nem cselekszi, a főnebbi mo'or szerint. — Mult héten Budán a Svábhegyen egy órast egy csavargó megtámadván, kécsövü puskáját fölemel rá 's pénzt kéré, az óras szabadkozott, hogy csak egy for. van nála, 's azt a rabló parancsára, földre tevő; lehajlása közben mindazáltal úgy főbe sújtá őt puskájával a zsvány, hogy eszmétlenül rogyott össze. Zsebéből 30 frt és órat vett ki a tolvaj és eliramlott. Az óras utóbb ismét magához tért 's azt mondja, hogy a rabló katonanadrágot és rongyos kabátot viselt. — Most jel nt meg 's Heckenast által minden könyvárusnál kapható a Frankenburg által ügyesen szerkesztett „Magyar Életképek“ 4dik füzeté, tartalma: „Az obsitos“ Garaytól; „Hollós Mátyás, az alkirály udvara“ Vachot Imrétől; „Csoltó vitéz“, ballada Erdélyitől; „A víg cimborák“ beszély Kovács Páltól, „A szív“, romancz Neytől. Ezen érdekes füzet ára is csak 40 kr. Az 5dik füzet is sajtó alatt van már, 's még e' hó folytában szinte meg fog jelenni. Ehrenreich képcsarnokának 3dik száma is megjelent: a magyarok mint ázsiai nép Európában. 10 század, pozsonyi csata 907. évben a magyarok 's németek közt szöveg-magyarazattal rajz és metszés, becsületekre válik létesítőiknek. E' szép vállalatot ismételve ajánljuk a t. közönség figyelmébe, mert annyi keltséggel jár, hogy csak buzgó pártolattal mellett állhat föl, melynek eddig csakugyan méltán örvendhet, mivel fels. urunk 's az uralkodóház majd minden tagján kívül, hazánk első rendü hivatalnokai 's méltóságosai aláírásra méltaták azt. — Játékszíni krónika: nemz. szinpadunkon april 2Skán először adaték „Dárday ház“ családi rajzolat 5 felvon., írta Kisfaludy Sándor; 29. Lutzer Jenny jutalmul bérszűnettel „Marino Faliero“ dalj. 3 felvon.; a jutalmazott énekesnő koszoruk és virágfüzérékkel árasztatott el, előadás után pedig éjzenével lépék őt meg tisztelői; 30kán „A' velencei nő“ drama 5 felvon.; a 2dik felv. kezdetén e' kiáltás zavará meg az előadást: „tűz van Wolfeircusa ég!“ A' függöny azonnal lebecsátaték 's a közönség sietve hagyá el a színházat; a műlovagsátor akkor már lángözönben uszott, 's oltásról szó sem leheté, csak a szomszéd házakat kelle ótalmazni, miket alig leheté megmenteni, mert a fecskendők odaérkeztekor a Huszár ház ablakai már összehasadoztak, az ablakfák is füstölgeni kezdének, dicséretes említést érdemel, hogy nádorunk ő fens. fecskendője a budai várból, első je-

lent meg a vész színhelyén, utóbb azután a pestiek is csakugyan oda érkeztek. A' deszkasátor egészen porráégett, 's csak a tökéletes szélcsöndnek köszönhetni hogy a hárombutczában több ház nem hamvadt el; jövendőben illy deszkabódékat, mikben rendszeren tűzjáték is adatik! hihetőleg nem fognak a város közepén fölláttatni. Maj. 1jén bérszűnettel „Alvajáró“ dalját. 2 felv. Lutzer Jenny a' czimszerepben valóságos csalogány volt, 's mindenki sajnálhatja, ki e' műélvezetben nem részesült; 2kán „A' velencei nő“ drama 5 felv.; 3kán bérszűnettel „Belizár“ dalj. 3 felv.; Lutzer Jenny Antonia, Mochonaky Amália Irene szerepében léptek föl, és ismét legméltóbb tapsokat nyert; valóban megfoghatlan, hogy épen a' vagyonosak nem hajlók e' gyönyörű és élvezetudus előadásokban részesülni's jobbadán üresen hagyják a páholyokat; 4kén „Senneterre marquisnő“ vigj. 3 felv. — Sobri nem halt meg, német lapokban legalább azt olvassuk, hogy ő jelenleg Carlestouwban (Amerikában) gyógyszerész 's meglehetősen bírja magát; sőt az „Ungar“ levelet is közöl tőle, melyet Hamburgba írt, hol huzamosb időig tartózkodék, miután Magyarországból kiszökött. — Jövő hétfőn, majus 8kán ritka színházi élvezet vár budapesti közönségünkre; Lendvayné jutalmul ugyanis először fog adadni bérszűnettel: „Paris éjjel“, népi dráma 5 felvon., Dupeuty és Cormon után francziából ford. Egressy Benj. zenéjét szerzé Artus Parisban. E' dramát Irinyi József hozá Parisból, az eredeti zenével együtt, hol az már több hónap óta folyvást legnagyobb tétszessel ismételtetik. Midőn tehát illy rendkívüli érdekü műhöz még Lendvayné neve csatlakozik, kinek oly sok és kitünő élvezetet köszön már a színészet-kevelő közönség, akkor méltán remélhetjük, hogy színházunk szűk leend a' nézők be fogadására.

(Hazafiui kérelem a' honi juhtenyésztőkhez.) A' mult évi igen érdekes juhkiállítás Pesten ufolag megerősíté a' m. gazd. Egyesületet azon hiedelemben, hogy az állatmutatások, a' mennyire azok őszinte felvilágosításokkal kísértetnek, az okszerű tenyésztés előmozdítására hathatósan szolgálják. A' tavali kiállítás necsak számos honi gazdáink által látogatott meg, 's mint gyakorlati szemlélődés tárgya dús élvezetet nyújtott, hanem egyszersmind az illető vizsgáló bizottság által szorosabban megbirálatván, részint tenyésztési előmenetelünket tanusítá, részint egyes kezelési hibák megismerésére vezetett. Az Egyesület gondja leend a' tapasztaltakat a' közökülés mezejére átvinni. De megállnunk a' multnál nem szabad. A' jónak legsajnosb körülmények közt is férfias fentartása, vagy annak bármilly fáradságos kiküzdése az okszerű tenyésztés feladása. 'S e' célra egyik hathatós eszköz folyvást a' nyilvános juhkiállítás marad, melyre ezenell a' m. gazd. egyesület nevében haladni kívánó tenyésztőink szives tisztelettel kéretnek. Hogy egyuttal az Egyesület azon elvekkel és viszonyokkal megismérkedhessék, melyek azon juhászatnál, melyhez a' kiállítandó példányok tartozók, gyakorlatban vannak; kéretnek az illető juhtenyésztő uraságok egyszersmind a' köv. kérdések szives megjelése 's a' példányjuhokkai beküldés végett: 1) Honnét 's milly törzsből veszi azon nyáj eredetét, melyhez a' példányjuh tartozik? Befajzás (Inzucht) utján, vagy szabadon és szigorú vérfentartás nélkül üzetik e' tenyésztés? — 2) Kézbül-e, v. milly más módon történik a' hágatás? 3) Vitetnek-e szigoruan fajzású lajstromok a' minő szempontok szolgálnak sinórmértékül a' kosok kiosztásánál az anyabirkákhoz? — 4) Milly korban engedtetik meg mind a' két nemnek a' párosodás? — 5) Milly percentre megy a' bányászaporulat? — 6) Kora vagy késő téli vagy nyári elletés van-e divatban; miért és micsoda sikerrel? — 7) Miben áll a' takarmányozási rendszer az illető nyájnál mind télen, mind nyáron? 's természetes vagy mesterséges legelők használtaknak-e? 8) Minő betegségek uralkodnak főleg a' nyájban, 's minő ovadék és gyógyszerek használtaknak 's minő sikerrel, 's mi az összes juhálladalomnál a' halálozási pont? 9) Meleg v. hideg mosás van-e divatban? ha az első, milly percentnyi gyapju-vesztéséggel 's minő hatással a' gyapju minőségére? Használtak-e 's milly segéd mosószér, és milly sikerrel? — 10) Mennyi gyapjut ad a' kos, anya és ürü egyenkini középszámban, kizárván e' számításból azon toklyókat és bányókat, melyek esztendőn alul vannak? 's ha nem titok, mi a' gyapjunak 3 évi középára? 11) Mikor születtek a' beküldött juhpeldányok 's hány napos a' rajtok álló gyapju? Egyedül, v. főleg e' k' rdések őszinte megjelése teheti a' juhkiállítást az Egyesületre nézve gyakorlatilag hasznossá; 's azon kedves meggyőződést táplálja az Egyesület, hogy

tisztelt hazánkiai mindinkább kibontakoznak azon álszeméremből, mellyel hibáinkat folyton palástolgatva, magunkat minbajaink illő ismertetél 's a javulásra vezető eszközöktől megfosztjuk; 's hogy mindinkább fog gyarapodni azon józan hazafiak száma, kik e' téren is vagy okulni vagy oktatni o hajtván, 's nem sajnálván a' vele járó csekély költséget és fáradságot, becses juhászataikból néhány juh példányt a' medárdi kiállításra Pestre küldeni fognak. A' kiállítás a' köztelken f. évi május 31 kén veendi kezdetét 's június 4 kéig bezárólag tartand. A' juhok és gyapjak osztályozatának 's egyéb kérdések körülményes ismertetése ugyanazon tabellák segédelmével történhetik, mellyek e' czélra mult évben a' Magyar Gazdával kiadattak. — Szükség esetében egyes példányokkal e' rovatos kimutatásokból, kik e' végett hozzáink fordulnak, szolgálhatunk. Ha továbbá valaki a' kiállításra tán legalkalmasb juh példányait bármiféle akadályok miatt be nem küldhetné, szívesen veendi az Egyesület, ha mutatónyul az illető juh példánynak lenyirt egész bundája természeti maga valóságában (mosatlanul) jól bepakolva küldetik be, — a' gyülések multával a' t. cz. beküldő rendelkezése szerint a' bizománynak illő köszönettel visszaadandó. Végre az illető tenyésztő urak kéretnek azt is kijelenteni: vajjon megengedtetik-e, hogy a' beküldött juh példányok közül netán bizottságilag kijelölendő darab itt helyben megnyiretvén, a' német gazdák szász-óvári gyülésére mutatónyul elküldethessék, vagy pedig a' mutatónyul ide küldött bunda e' czélra fordíthatassék?

Török Janos, egyesül. előadó

Barsi közgyűlés. April. 20 ka számos minden rangu nemességet csöditte A. Marótra, a' magyar alkotvány-engedte jeles ünnepre, t. i. követválasztásra. A' köz nemesség nagy számmal már előnap jelent meg zenével 's választottinak neveiket lengelő díszes lobogókkal. A' választás igen röviden történt 's köz felkiáltással mult országgyűlési követ Ambro Antal 's az igen jeles tudományú Botka Tivadar választattak meg. Mielőtt ezek helyébe törvényszéki bírák választattak, indítványoztatott, hogy a' megyei jegyzők, és tisztii ügyészek, ha már kinevezett bírák volnának, a' törvényszéknél vokssal birjanak: de az indítvány az utóbbiakra azért, mivel vokssal seholy nem bírnának, nem fogadtatott el. Tbiráku választattak felkiáltással Majthényi Ágoston és Szabó János. Ezután a' honti főispáni helyettes beigtatására fényes küldöttség nevezetett. Említetett, hogy a' mult gyűlési jegyzőkönyvben az ősiségről hozott végzéssel nem egyező változás találtak, melly az utolsó gyűlés végző napján történt hitelesítéskor a' tanácskozó egyedek igen kevés volta miatt talán észre nem vétetett: ennek a' gyűlési határozattal összehangzó igazítása kívántatott; de előn halasztva a' május elején tartandó közgyűlésig, mihez úgy is az országgyűlési követ uu. adandó utasítás egész terjedelmében fog olvastatni. A' mezsei rendőrségről szóló 9. t. cz. 2 §. oda indítványoztatott módosítani: hogy a' szolgák ha gazdájuk befolyása nélkül, habár ennek marháival is, tettek volna kárt, azt tulajdon értékükből köteleztesse meg téríteni, ennek elegendő nem létében, tosti büntetéssel fenyíttessenek. Ez indítvány elfogadtatott; mivel a' KK. és RR. nem látták igazságosnak, hogy a' szolga gonoszsága-okozta kárért, az ártatlan gazda szenvedjen, kinek a' viszontkövetelés által sem téríthetjük meg költsége. De ezen törvény az erkölcselenségnek tápanyaga is; alkalmat nyújt t. i. a' durczás 's engedetlen cselédnek, hogy gazdáján bármilyen módon méltatlan bosszuját töltsse: leginkább az év vég negyedében, holott, a' majd mindenütt divatozó szokás szerint, bórét már egészen kiszedte. Pártoltatott azon indítvány: hogy a' követ uu. olly indítványokat, mellyek utasításukba nem foglaltatják, ne fogadjanak el 's azok tárgyalásába ne bocsátkozzanak, míg ez iránt a' megyét tudósítani 's ettől kellő utasítást nyerni nem fognak: ennek okáért az indítványtétel ne háasztassanak az országgyűlés végeig, hanem korábban törtévéni idő engedtessek a' követeknek küldőiket tudósíthatásra 's a' tőlük szükséges utasítás bevárhatására. Ennek következtében valamint az előtt országgyűlés alatt, úgy ezentul is meghatalmaztatott az alispán, hogy minden előforduló rendkívüli tárgyor 8 nap alatt gyűlést hirdessen. Végre néhány be- 's kitáblázás törtévéni a' 8 órakor kezdett gyűlés már 9 1/2 órakor eloszlott. A' további indítványozások majus első napjaiban tartandó gyűlésre halasztattak. Sajnos, hogy ezen ünnepegytel megelőzte éjjel a' megyeház tőszomszédságában kiütött tűz, két házfedelet 's nevezetes mennyiségű szénát hamvaszta el. Czélszerű volna ezentul, az illyféle már máskor is előfordult veszély eltávoztatására

állandó számosb őrség által, előleg intézkedni, 's a' szorgalmas lakosokat rettegéstől 's véres verítékekkel szerzett vagyonuk veszteségetől megóni. Hallottunk itt ott egy mezsei rendőrséget illető eseteket szakadozva említetni, ha sikerülné jól értesülhetünk, 's jónak látandjuk, közlendjük. —

Jászkunsági közgyűlés. Követi utasítást készítő 's követválasztási gyűlésünk koronás királyunk születésnapján kir. tan. 's nádori főkapitányunk elnökele alatt kezdődött E' nap nagyságot már reggelidőnként hallottat mosár-durrogás hirdeté, míg 9 órakor az egész tisztikar diszruhában, a' községek képviselőivel az egyházban megjelenvén 's buzgó imájkokat őfels. hosszas életeért a' mindenható zámolyánál buzgó fohászokban tolmácsolák. Ez ájtatos ünnepély végzetével a' tanácskozás a' királyi meghívó-leveél felolvasásával kezdetet meg, 's az utasítások készítésére számos, és mind három kerületet képviselő választmány nevezetett. Ennek folytatában a' minap k. kinevezett Kenéz Mihály számvevő 's nádori bírónak magyar nyelven szerkesztett oklevele szinte felolvastatván, megéljenzetett. Ezenkívül néhány magányügy tárgyalása után e' napi tanácskozásnak vége lön, mit is főkapitányunk által adott díszes ebéd követé, hol őfels. tartós életeért áldomás-poharak ürítettek; e' napon főkapitány ur a' helyben szállászó r. katonaság részére fejenként 1 font húst 's bort osztattat ki, ma pedig, miután a' folyton munkálkodó választmány üléseit bevégezte, a' követválasztás jött szőnyegre. Nem lehet itt elfojtanom azon magasztos érzést, melly e' szabad békés testvér nemzet egygyé olvadása látásánál keblemben nyilatkozik. E' nemzeti egyik legdicsebb ünnepen, midőn honatyák szabadon választása forog szőnyegen: olly magyart, mint a' jászkun polgár, kinél magyarabb az isten szabad ege alatt nincsen, tettben és akaratban egynek láthatni, több mint öröm; hol a' baráti s testvéri viszonyt a' megszakadás ördöge nem dögönyözi, a' pártoskodás kábító szesze nem szédíti, hol végre a' tulságos haladási lázban fetregők divatos eszméje, a' kitzött józan 's mérsékelt haladási ügyet szélsőségig nem korbácsolja. Ezen előzvényekből ítélve tudni, vagy legalább gondolni fogja az olvasó; hogy e' szabad Jászkun kerület részéről követválasztás minden corteskedési caricatura nélküli volt. Ugyanis: nádori alkapitányunk velős szónoklata által az első követség felvállalására, már e' díszes pályán edzett elnök főkapitány ur kéretett meg, e' kérelmet, közös éljen koronázta. Illy közbizodalomnak éve daczára is engedvény azt elvállalni sziveskedett. A' második követségre ugyancsak nádori alkapitányunk által szünte e' nemzet közohajtása következtében rend. főügyészünk kéretett meg, ki azonban előadott okai miatt e' megtiszteltetést jelenleg nem vállalhatta el. Ezután a' 2dik követségre elnökünk által számosan jelöltettek ki, közülök azonban az alkapitány, a' nagykunok lelkes kapitánya és főjegyzőnk szinte előterjesztett okaik miatt magokat kihagyatni kérték; 's így lön: hogy titkos szavazás után 2dik követté nevezetes szótöbbség mellett Vágó Ignác ur a' jászkok derék kapitánya választott meg. Az utasításokról általjában azt mondhatni: hogy azok, mind a' kor és nemzet igényei, 's érdekében haladási szellemben szerkesztvük, minek minden jászkun kebel csak örül; — mintegy gúnyolva emlékeztvén a' tespedés padjáni hosszan nyújtózásra, és a' porvilág húságira, mert egy 180 ezer népességű tiszta magyar kerületnek, milyen a' Jászkunság, még továbbá is a' semmittevés hinárja közt bukdacsolni anuyi tenne, mint a' jólét fölött síri tort tartani. Habár kissé későcskén is ide rekesztjük mart. gyűléseink nevezetes eredményeit. P.

Mármaros követválasztó gyűlés. Haladunk már mi is, mert eddig bár a' nemesség megyénkben számos, mégis gyujtással, fosztással, gyilkolással összekötött tiszt- 's követválasztásink nem voltak, 's mind ezt csak hírből ismerők, most azonban kóros állapotunk ezen szomorú jelenségei is bekövetkezének. E' egyik fél emberei ugyanis a' választásbani részvehetéstől már jó előre elkövetettek, eljlesztettek, a' választási napon pedig a' megyei ház ajtaja, ablakai, még a' főispánait sem veven ki — betörtetek. a' helybeli nemesség szavazástól elvonatása végett gyujtást a' választás megtörténte után pedig fosztást, rablást, öldöklést követtek el, szóval, a' személy 's vagyonbeli bátorság teljesen megszűnt; a' főispán ezek megzabolázására katonaságot rendelt ki, mellynek sikerült elvégre a' városiakkal kezefogva a' rendet helyre állítani; de a' halál martalécai sem maradtak el, mert noha eddig csak egy halt meg, de mintegy 50, egy részben szuronnal is tetemesen megsebesítettek közül többen közelitének

az enyészethez. Kik voltak e' vérengzés okai? a' ma napon ő felségétől ennek megvizsgálására kért kir. biztos munkálkodásának eredményéből fogjuk megtudhatni; annyi kétségen kívül van, hogy a' fel ittas nemesség fölbőszültségének lecsöndesítésére a' tekintélyesbeke mitsem tettek, különben ennyire nem ment volna a' vérengzés. A' megválasztott követek báró Sztójka Imre és Mihály Gábor 1006 szavazattal, a' másik fél kijelölteinek M. P. nek, és Sz. Inek 129 szavazata volt. Azon ohajtással zárom be rövid tudósítáomat, hogy az ég minden megyét őrizzen meg ehez hasonló naptól.

Szóltósy Balázs.

Sárosi tisztújítás. April 26k. és 27kén tisztújításunk volt. Előbb azonban s-mhogy magát a' tisztválasztás folyamát 's eredményét leírnám, szükségesnek látom az azt megelőzték körülményekre fordítani figyelmemet. Megyénk némelly lelkes tarzjai, mélyen érezvén az itt uralkodó nepotismus bilincseit, melly a' megyei hivatalokban ugyszólván egye lárusságot igényel magának, 's mezfoutolván annak eddigelé 's ezentul előfordulható eredményit, a' szent ügyért küzdendők egy, azon bilincseket lerázó minden személyválogatás nélküli igazságos tisztválasztást terveztek, ellenében a' másik pártnak, melly csak néhány családra 's azoknak is csak némelly tagjaira akarta szorítani a' tisztviselői kar hatóságát és így alakult a' két párt. Az *avila sedes* ellen küzdő párt, Márjassy Ágoston eddigi főszolgabíró, mintegyébkint is szilárd tisztviselőt és igazságos bírót tűzte ki első alispáni székre, a' másik párt pedig az eddigi első alispánt tovább is megakart hagyni. És lön mozgás, izgatás mindenütt, és csendes megyén: vigan hangzott az eddig ismeretlen zajos élettől 's már mindenütt népszerűvé vált az eszme, hogy Sárosnak jelen körülményei közt más alispánja nem lehet, mint M. A. A' másik párt mindent elkövetett eddigi alispánunk — kit szinte tisztelünk — megtarthatása végett. A' Máriaassy párt, többségétől mit sem kértelkedett, mert tudta, hogy 400nál több szavazatot számál kebleben, miolly megyében mint Sáros, hol eddig a' választók száma soha sem haladta felul a' 700 at, kétségtelenül absolut többség. Azonban máskép ütött ki a' dolog. F. h. 26án korán reggel a' M. féle párt zöld bokréttakkal ellátva foglalván el a' tisztválasztási tereget, fejér zászló alatt egész illedelemmel ismételte jelszavát. Döntni kit e' párt törekszik nem személy, Buktatásra nem vezérel szenvedély. Más pártnak veres zászlója volt, ez háttérbe vonu t. Szokott szertartások után történt a' kijelölés. Eddigi másod alispánunk minden kijelölést megköszömvén a' kijelöltek (Péchy és Márjassy) közt felkiáltásból a' többséget kivenni nem lehetett és így titkos szavazásra bocsátatván, Péchy Benjamin 538 szavazattal 424 ellen első alispánnak meghagyatott. És a' másik rész ezen alkotványos bukás mellett csak azt nem tudja: hol vette magát Sárosban annyi választó, holott mint fentebb érintém 700nál több soha sem volt. Ezt felvesszük, és számot kérünk e' folytatva tartó közgyűlésben eredményét megirandom. Másod alispánnak egyes akarattal kikiáltatott: veje az első alispánnak. Főjegyzőru egy kis kétség támadt. P. G-t ugyan lehetett volna felkiáltás után kimondani, de mivel szavazatra bocsátatott, baráti tanácsára a' kijelölést megköszönte, nem azért mint-ha győzelme kétséges lett volna, mert az bizonyos volt, hanem azért, mert vannak körülmények, midőn nehezen esik az embernek vokkra bocsátatni. Így ezután a' győző párt folyvást restaurált, eredménye, mindenütt a' nyereség; az egész tiszt karban 21 egyed van legszorosabb vérségi összeköttetésben, mi igen természetes, mert a' ki győz, annak győzelme határtalan, ha elle nálás nincsen. Diszere legyen mondva tisztéletbeli al-jegyzőinknek, hogy tisztválasztás után mindnyájan leköszöntek tisztéletbeli hivatalaikról. A' tisztikar nysora következő: első alispán: Péchy Benjamin, 2dik Hedry Erneszt, főjegyző: Gombos Kálmán, aljegyzők: 1ső Kapy Edvard, 2dik Semsey Pal, lev Itárnok: Hodossy Ambrus, főadószedő: Berthótyi András, ellenőr: Dessewffy Ignác, számvevő: Dessewffy Janos, főügyvéd: Berzeviczy Emanuel; alügyvéd: Tahy Gusztáv; utigazgató: Raszlaviczy József. Alsó tarzcai járásban főszolgabíró: Fuzy Ignác, alszolgabírák: Keczer Imre 's Frjrváry István, aladószedő: Hedry Gabor, esküttek: Keczer Bertalan 's Fuzy Kristóf. Sirokai járásban főszolgabíró: Piller Gedeon, alszolgabírák: Hedry Peter és Szinyey Győző. Aladószedő: Podhorányi Janos, esküttek: Meliorisz Dénes és Usz Ferd. Felső tarzcai járásban főszolgabíró: Tahy Albert, alszolgabírák: Dobay Eduárd 's Péchy Luczián; aladószedő: Rosko-

tehát mai állásunkat? tán a' számtalan, legkisebb ahozi tulajdon nélkül, mindenbe beleavatkozó és ekkép mindent elszó politikai szakácsoknak? vagy minek? —

Legyen csak ez egyszer tisztában, 's ha nem is válik ez által nemzeti üdülésünk kifejlése bizonyossá, még is mód nélkül könnyítve lesz, minthogy a' nyavalyának ismert okaira hasonlíthatatlan könnyebben illeszthetők a' célirányos gyógyszerek, mintha a' nyavalyának kuforrása ismeretlen volna.

Esedezünk tehát: folytassa megkezdett nagyhasznu művét a' többször tisztelt történeti buvár, mihez képest mi elvégre olly boszantó álom helyett, mellyet én álmodék — kitünőbb kapacitása által mintegy clairvoyant létre magnetisáltatva — nescak annak tudásához jussunk, hogy vázul szolgáló szomszédaink lélekzete elállt, de tökéletes fölvilágosításul azon igen érdekst is megértsük immár, hogy lélekzete valljon *miért* állt el.

És ezt a' tisztelt honpolgár, ugy hisszük, nagy fej-törés és különös fáradság nélkül teljesítheti, és ekkép nem olly igen nagy indiscretio, öt bokros foglalatossá-gai közt erre is felszólítani, mert hiszen valamint közre-bocsátott röpiratának legtanulságosb részét a' Conversations-Lexikonban is fellelhetjük (lásd szives olvasó 'Polen' cikket) — és ez máskint nem is lehet, mert historiai adatokat nem variálhatni és milly szerencse, hogy illyféle Lexikonok vannak!! — szintolly könnyen fogja, más helyes kufőket ugyesen *használandó*, a' 2dik kötetet kiállíthatni, ez által is *megmutalándó és bebizonnyítandó*, hogy ő nescak mások-nak ajánlja tanácsképp a' kész tapasztalás olesóni átvételét, de az *igét testesítvén* maga is jár személyes példával elé, mások szavait legnagyobb bizodalmat gerjesztő hűséggel sans ceremonie, átvevő, 's reméljük, most nem sokára, midőn a' már „megizmosult közvéleményt“ — a' mint ő előfizetésrei felszólításában nevezi azt, t. i. a' közvéleményt! — országgyűlési irott tudósításai által még inkább megizmosítani ügyekezni fog, éppen annyi bizodalmat gerjesztő hűséggel sans omission et sans substitution átveendő.

Gróf Széchenyi István.

Budapesti napló. Nem rég igen furesa példája történt a' rendőrségi kezelésnek bizonyos városban, melly meglehetősen világosan mutatja, milly jó lábón áll a' kobzátorság. Jókora reggel ugyanis egy fiatal asszony-ság kopogást hall szállása ajtaján, 's megnyitván azt, egy esinosan öltözött, mintegy 34 éves asszony lépett be. Beszédéből azonnal kiviláglott, hogy elméje meg van háborodva; az asszony-ság tehát jelentést tétete illető helyen, 's csakugyan jöve is biztos, ki rövid vizsgálat után kórházba vivé a' tébolyodott asszonyt; ott azonban az illető főnök néhány nap mulva azon gondolat-ra jött, hogy ugyan minek költene ő ezen haszontalan asszonyra, kit senki nem ismer, 's ki még azt sem tudja megmondani, hogy kicsoda. A' főnök tehát igen elmés ötletre bukkant, mellyek nála különben nem igen szoktak mindennaposak lenni, 's így szóla egy betegápolónéhoz: „Hallja kend, vezesse ezen bolond asszonyt jó messzire 's azonban észrevétlenül hagyja el a' néptömegben, és siessen vissza; így legalább lerázzuk nyakunkról azingyenélőt.“ És a' beteg ápolóné teljesíté a' parancsot, egy népes utcában a' szerencsétlen örült asszonyt elhagyá 's visszasiete főnököhöz, ki ezen elmés ötletével igen szeret dicsekedni 's az még csak eszében sem villan fel, hogy azon ügyefogyott asszony, talán életét vesztheté ezen ocsmány magárahagyatás miatt. — Beszéli, hogy a' szerencsétlen vakok némelly intézeteiben a' növendékek reggel csak olly parányi falat-kenyeret kapnak, hogy talán egy pár éhes verébü bögye sem repedne föl tőle, delben szinte soványul esznek, mert megterhelt gyomorral sem tanulni sem dolgozni nem lehet, este pedig keveset kapnak csak, mert ki ne tudná, hogy a' ki este jóllakik, az éjjel jóízűt nem alhatik. A' főnök ellenben igen jól él, reggel, délben és este, 's ez igen természetes, mert hiszen neki már nem kell tanulni 's álomra sincs szüksége, miután ő ugyis éjjel nappal mindig csak azon töri elméjét, hogy miképp enyhíthesse boldogtalan növendékeinek iszonyu sorsát, mellyet annyira szíven visel, hogy minden legkisebb hibáért korbácsütésekkel fenýíti őket, azon szép példát követve, melly szerint: az atya veri fiát, kit szeret. Milly boldogak ezekhez képest a' vakok pesti intézetének növendékei, kiket buzgó igazgatójuk minden szükségessel léleklíméretesen lát el s emberileg szelid bánásmódban részesít. testi durva büntetéssel pedig soha nem illet, szépen méltányolván azt, hogy ezen szerencsétleneket ugy is eléggé súlyosan terheli a' vakságszonyu ostroma! — A' váltótörvény al-

kotásakor köz volt az öröm, hogy az uzsorának hatályos gát fog az által emelgetni; e' remény azonban meghiusult, mert az uzsorát most még sokkal szemtelenebbül üzik. A' végrehajtás ugyan halad: kitalán 's így biztosabb levén, váltóra könnyen kaphatni pénzt, de miképp? Egy kis példát mondunk el, mellyet saját szemünkkel láttunk: bizonyos urnak ötszáz pgő forintra volt szüksége, 's ezért szokás szerint egy ismert ügyességi hajhászhoz folyamodott; ez azt mondá, hogy tud egy ügyvédet, ki pénzre tudja az embert utasítani 's elvezeti oda a' kölcsönözni akarót, az ügyvéd így szól hozzá: „Uram, ön megkaphatja a' kívánt összeget, de nekem fáradságomért 20, a' hajhásznak pedig 10 pctet fizet, 's a' kölcsönadónak ötszáz helyett egy évre 800 forintot.“ A' fiatal ember székségben van, megegyezik, és kap 300 forintot és 20 akó bort 10 frtjával, mellyet 5 frtjával ad el, 's így van 400 frtja; ebből 150 frntot az ügyvéd és hajhász kap, 10 frnt bérkocsira megy, 's így a' szegény kölcsönvevő egy év mulva a' 240 frntért mellyet kezébe kapott 800 frntot kénytelen fizetni. Azonban a' nagyobb esődpörökre nézve is igen ártalmas szokás kezd lábra kapni; erre szinte tudunk egynél több példát, 's ezen rabulistikai bánásmód így megy véghez: valakinek háza van, melly például 40 ezer forintot ér, 's már 38 ezerrel van terhelte; most tehát a' zsidókhoz folyamodik, és A. ad neki 2 ezer forintot, ő ír 8 ezret, B. ad 3 ezer ftot 's ő ír 10 ezret; C. ad 4 ezret, 's ő ír 12 ezret, 's a' többi. E' szerint 40 ezerre becsült házáért legalább 50 ezret kap, 's jó izüt kaczag, a' zsidók pedig nescak nem vesztenek, hanem még nyernek a' esőduleti osztályoknál, mert mindenestre többet kapnak, mint a' mennyit adtak, míg a' becsületes hitelezők tisztán lefizetett összegeikből az osztályozásnál veszítenek 's e' szerint még a' biztos alapra kiadott tőkék is nagyobb veszélynek vannak kitétetve most, mint ezelőtt. A' csalásnak e' nagy mezejét pótléktörvénnyel kellene gátlani, 's nem ártana talán elrendelni, hogy a' ház becsin tul betáblázott hitelezők minden keresetüket veszítsék el, mert józanul csakugyan fölsem tehetni, hogy valaki a' betáblázási könyv meglekintése nélkül pénzt kölcsönözzön, valamint azt sem képzelhetni, hogy illy tulterhelt házra még pénzt adjon, kivévén, ha azt csalási szándékkal nem cselekszi, a' főnebbi mo'lor szerint. — Mult héten Budán a' Svábhegyen egy órast egy csavargó megtámadván, kétesövü puskáját fölemelvé rá 's pénzt kérő, az óras szabadkozott, hogy csak egy for. van nála, 's azt a' rabló parancsára, földre tevő; lehajlása közben mindazáltal ugy főbe sújtá őt puskájával a' zsi-vány, hogy eszméletlenül rogyott össze. Zsebéből 30 frt és órárt vett ki a' tolvaj és eliramlott. Az óras utóbb ismét magához tért 's azt mondja, hogy a' rabló katonanadrágot és rongyos kabátot viselt. — Most jel nt meg 's Heckenast által minden könyvtárban kapható a' Frankenburg által ugyesen szerkesztett „Magyar Életképek“ 4dik füzeté, tartalma: „Az obsitos“ Garaytól; „Hollós Mátyás, az alkirály udvara“ Vachot Imrétől; „Csoltó vitéz,“ ballada Erdélyitől; „A' víg czimborák“ beszély Kovács Páltól, „A' szív,“ romanz Neytől. Ezen érdekes füzet ára is csak 40 kr. Az 5dik füzet is sajtó alatt van már, 's még e' hó folytában szinte meg fog jelenni. Ehrenreich képesarnokának 3dik száma is megjelent: a' magyarok mint ázsiai nép Európában. 10 század, pozsonyi csata 907. évben a' magyarok 's németek közt szöveg-magyarazattal rajz és metszés, becsületekre válik létesítőiknek. E' szép vállalatot ismételve ajánljuk a' t. közönség figyelmébe, mert annyi költséggel jár, hogy csak buzgó pártoltatás mellett állhat föl, mellynek eddig csakugyan méltán örvendhet, mivel fels. urunk 's az uralkodóház majd minden tagján kívül, hazánk első rendü hivatalnokai 's méltóságosai aláírásra méltaták azt. — Játékszíni krónika: nemz. szinpadunkon april 28kán először adaték „Dárday ház“ családi rajzolat 5 felvon., írta Kisfaludy Sándor; 29. Lutzer Jenny jutalmul bérszünettel „Marino Faliero“ dalj. 3 felvon; a' jutalmazott énekesnő koszoruk és virágfüzerekkel árasztatott el, e' óadás után pedig éjjezével lépék őt meg tisztelőji; 30kán „A' velencei nő“ drama 5 felvon; a' 2dik felv. kezdetén e' kiáltás zavará meg az előadást: „Íz van Wolf circusa ég!“ A' fűgőny azonnal lehocsáttaték 's a' közönség sietve hagyá el a' színházat; a' műlovasgator akkor már lángözönben uszott, 's oltásról szó sem leheté, csak a' szomszéd házakat kelle óltalmazni, miket alig leheté megmenteni, mert a' fecskendők odaérkeztek a' Huszár ház ablakai már összehasadoztak, az ablakfák is füstölgeni kezdenek, dicséretes említést érdemel, hogy nádorunk ő fens. fecskendője a' budai várból, első je-

lent meg a' vész színhelyén, utóbb azután a' pestiek is csakugyan oda érkeztek. A' deszkasátor egészen porráégett, 's csak a' tökéletes szélesöndnek köszönhető, hogy a' háromdobutczában több ház nem hamvadt el; jövendőben illy deszkabódékat, mikben rendesen tüzi-játékis adatik! hihetőleg nem fognak a' város közepén fölláttatni. Maj. 1jén bérszünettel „Alvajáró“ dalját, 2 felv. Lutzer Jenny a' czimszerepben valóságos csaló-gány volt, 's mindenki sajnálhatja, ki e' műélvezeiben nem részesült; 2kán „A' velencei nő“ drama 5 felv.; 3kán bérszünettel „Belizár“ dalj. 3 felv.; Lutzer Jenny Antonia, Mochonaky Amália Irene szerepében léptek föl, és ismét legméltóbb tapsokat nyert; valóban megfoghatlan, hogy épen a' vagyonosak nem hajlók e' gyönyörű és élvezetdus előadásokban részesülni's jobbadán üresen hagyják a' páholyokat; 4kén „Senneterre marquisnő“ vigj. 3 felv. — Sobri nem halt meg, német lapokban legalább azt olvassuk, hogy ő jelenleg Carlestouuban (Amerikában) gyógyszerárús 's meglehetősen bírja magát; sőt az „Ungar“ levelet is közöl tőle, mellyet Hamburgba írt, hol huzamosb időig tartózkodék, miután Magyarországból kiszökött. — Jövő hétfőn, majus Skán ritka színházi élvezet vár budapesti közönségünkre; Lendvayné jutalmul ugyanis először fog adatni bérszünettel: „Paris éjjel“, népi dráma 5 felvon., Dupenty és Cormon után francziából ford. Egressy Benj. zenéjét szerző Artus Parisban. E' dramát Irinyi József hozá Parisból, az eredeti zenével együtt, hol az már több hónap óta folyvást legnagyobb tetszéssel ismételtetik. Midőn tehát illy rendkívüli érdekü műhöz még Lendvayné neve csatlakozik, kinek olly sok és kitünő élvezetet köszön már a' színészet-kedvelő közönség, akkor méltán remélhetjük, hogy színházunk szük leend a' nézők be fogadására.

(Hazafiui kérelem a' honi juhtenyésztőkhez.) A' mult évi igen érdekes juhkiállítás Pesten ujjlag megerősíté a' m. gazd. Egyesületet azon hiedelemben, hogy az állatmutatások, a' mennyire azok őszinte felvilágosításokkal kísértetnek, az okszerű tenyésztés előmozdítására hathatósan szolgálnak. A' tavali kiállítás nescak számos honi gazdáink által látogatattat meg, 's mint gyakorlati szemlélődés tárgyá dús élvezetet nyújtott, hanem egyszersmind az illető vizsgáló bizottság által szorosabban megbíráltatván, részint tenyésztési előmenetelünket tanusítá, részint egyes kezelési hibák megismerésére vezetett. Az Egyesület gondja leend a' tapasztaltakat a' közokulás mezejére átvinni. De megállunk a' multnál nem szabad. A' jónak legsajnosb körülmények közt is férfias fenntartása, vagy annak bármilly fáradságos kiküzdése az okszerű tenyésztés feladása. 'S e' célra egyik hathatós eszköz folyvást a' nyilvános juhkiállítás marad, mellyre ezennel a' m. gazd. egyesület nevében haladni kívánó tenyésztőink szives tisztelettel kéretnek. Hogy egyuttal az Egyesület azon elvekkel és viszonyokkal megismérkedhessék, mellyek azon juhászatnál, mellyhez a' kiállítandó példányok tartozók, gyakorlatban vannak; kéretnek az illető juhtenyésztő uraságok egyszersmind a' köv. kérdések szives megfejtése 's a' példányjukkalki beküldés végett: 1) Honnét 's milly törzökből veszi azon nyáj eredetét, mellyhez a' példányjuh tartozik? Befajzás (Inzucht) utján, vagy szabadon és szigorú vérfenntartás nélkül üzetik e' tenyésztés? — 2) Kézbül-e, v. milly más módon történik a' hágatás? 3) Vitetnek-e szigoruan fajzasi lajstromok 's minő szempontok szolgálnak sinórmértékül a' kosok kiosztásánál az anyabirkákhoz? — 4) Milly korban engedtetik meg mind a' két nemnek a' párosodás? — 5) Milly percentre megy a' bányászaporulat? — 6) Kora vagy késő téli vagy nyári elletés van-e divatban; miért és micsoda sikerrel? — 7) Miben áll a' takarmányozási rendszer az illető nyájnál mind télen, mind nyáron? 's természetes vagy mesterséges legelők használatnak-e? 8) Minő betegségek uralkodnak főleg a' nyájban, 's minő ovadók és gyógyszerek használatnak 's minő sikerrel, 's mi az összes juhálladalmnál a' halálozási pont? 9) Meleg v. hideg mosás van-e divatban? ha az első, milly percentnyi gyapju-vesztéssel 's minő hatással a' gyapju minőségére? Használatik-e 's melly segéd mosószer, és milly sikerrel? — 10) Mennyi gyapjut ad a' kos, anya és örü egyenkint középszámban, kizárván e' számításból azon toklyókat és bárányokat, mellyek esztendőn alul vannak? 's ha nem titok, mi a' gyapjunak 3 évi középpára? 11) Mikor születtek a' beküldött juh példányok 's hány napos a' rajtok álló gyapju? Egyedül, v. főleg e' kérdések őszinte megfejtése teheti a' juhkiállítást az Egyesületre nézve gyakorlatilag hasznossá; 's azon kedves meggyőződést táplálja az Egyesület, hogy

(tisztelt hazai szeméremből magunkat mielőző eszközök gyanapodni a' vagy okulni vele járó cselekedeteiből Pestre kuldendó majus 31kén tartand. A' kérdések közegegedelmével a' Magyar Gazdasági Társaság részéről végett hozzávalaki a' kiállítás miféle akadályok endi az Egyesületnek lenyirt e' (mosatlanul) multával a' társaságban a' lető részlet megengedtetik zül netán biz megnyireltvé mutatónyul ide küldött b

Bars

rangu nemes-vány-engedtetik köz nemessé zenével 's válogókkal. A' tással mult ojeles tudomá előt ezek he dítványoztat szék, ha már széknél voks ra azért, m gadtatott el nyi Ágoston helyettes be Említetett, h ségről hozot melly az utól kor a' tanács észre nem vé hangzó igaz május elején szággyulési maben fog ol t. cz. 2 §. o szolgák ha g marhájjával i ből kötelezte léteben, testi elfogadtatott gosnak, hogy ártatlan gazd tal sem térít erkölestelen a' durezás 's ni módon m vég negyedé szokás szeri tott azon ind mellyek utas el 's azok tár a' megyet tu fognak: enu snak az orsá ven idő enge hatásra 's a Ennek köve alatt, ugy eze minden előfo lést hirdesse ven a' Sörak A' további ir tandó gyulés pélyt megéle kiütött tűz, szénát hamv féle már má

(tisztelt hazánkfiak mindinkább kibontakoznak azon áll-
szeméremből, mellyel hibáinkat folyton palástolgatva,
magunkat minbajaink illő ismeretétől 's a javulásra ve-
zető eszközöktől megfosztjuk; 's hogy mindinkább fog
gyarapodni azon józan hazafiak száma, kik e' téren is
vagy okulni vagy oktatói ohajtván, 's nem sajnálván a'
vele járó csekély költséget és fáradságot, becses juhá-
szataikból néhány juh példányt a' medárdi kiállításra
Pestre kuldeni fognak. A' kiállítás a' közelken f. évi
május 31kén veendi kezdetét 's június 4kéig bezárólag
tartand. A' juhok és gyapjak osztályozatának 's egyéb
kérdések körülményes ismertetése ugyanazon tabellák
segédelmével történhetik, mellyek e' czélra mult évben
a' Magyar Gazdával kiadattak. — Szükség esetében e-
gyes példányokkal e' rovatos kimutatásokból, kik e'
végelt hozzánk fordulnak, szolgálhatunk. Ha továbbá
valaki a' kiállításra tán legalkalmasb juh példányait bár-
miféle akadályok miatt be nem küldhetné, szivesen ve-
endi az Egyesület, ha mutatványul az illető juh példány-
nak lenyirt egész bundája természeti maga valóságában
(mosatlanul) jól bepakolva küldetik be, — a' gyűlések
multával a' t. cz. beküldő rendelkezése szerint a' bizo-
mányosnak illő köszönettel visszaadandó. Végre az il-
lető tenyésztő urak kéretnek azt is kijelenteni: vajjon
megengedtetik-e, hogy a' beküldött juh példányok kö-
zül netán bizottságilag kijelölendő darab itt helyben
megnyiretvén, a' német gazdák szász-óvári gyűlésére
mutatványul elküldethessék, vagy pedig a' mutatványul
ide küldött bunda e' czélra fordíthatassék?

Török Janos, egyesül. előadó.

Barsi közgyűlés. April. 20ka számos minden
rangu nemességet csöditte A. Marótra, a' magyar alkot-
vány-engedte jeles ünnepre, t. i. követválasztásra. A'
köz nemesség nagy számmal már előnap jelent meg
zenével 's választottinak neveiket lengető díszes lobo-
gókkal. A' választás igen röviden történt 's köz fölkiál-
tással mult országgyűlési követ Ambro Antal 's az igen
jeles tudományú Botka Tivadár választattak meg. Mi-
előtt ezek helyébe törvényszéki bírák választattak, in-
dítványoztatott, hogy a' megyei jegyzők 's tisztí ügyé-
szek, ha már kinevezett bírák volnának. a' törvény-
széknél vokssal birjanak: de az indítvány az utóbbiak-
ra azért, mivel vokssal sehol nem bírnának, nem fo-
gadattott el. Tbiráku választattak felkiáltással Majthé-
nyi Ágoston és Szabó János. Ezután a' honti főispáni
helyettes beigtatására fényes küldöttség nevezetett.
Említetett, hogy a' mult gyűlési jegyzőkönyvben az ősi-
ségről hozott végzéssel nem egyező változás találtak,
melly az utolsó gyűlés végső napján történt hitelesíté-
sor a' tanácskozó egyedek igen kevés volta miatt talán
észre nem vétetett: ennek a' gyűlési halázzal össze-
hangzó igazítása kívántatott; de el lön halasztva a'
május elején tartandó közgyűlésig, mihez úgy is az or-
szággyűlési követ uu. adandó utasítás egész terjedel-
mében fog olvasatni. A' mezei rendőrségről szóló 9.
t. cz. 2 §. oda indítványoztatott módosíttatni: hogy a'
szolgák ha gazdájok befolyása nélkül, habár ennek
marháival is, tettek volna kárt, azt tulajdon értékük-
ből köteleztessenek megtéríteni, ennek elegendő nem
léteben, testi büntetéssel fenytíttessék. Ez indítvány
elfogadattott; mivel a' KK. és RR. nem látták igazsá-
gosnak, hogy a' szolga gonoszsága-okozta kárért, az
ártatlan gazda szenvedjen, kinek a' viszontkövetelés ál-
tal sem téríttethetik meg költsége. De ezen törvény az
erkölcstelenségnek tápanyaga is; alkalmat nyújt t. i.
a' durezás 's engedellen eselődnek, hogy gazdáján bár-
mi módon méltatlan bosszuját töltsé: leginkább az év
vég negyedében, holott, a' majd mindenütt divatozó
szokás szerint, bérét már egészen kiszedte. Pártolta-
tott azon indítvány: hogy a' követ uu. olly indítványokat,
mellyek utasításaikba nem foglaltatvák, ne fogadjanak
el 's azok tárgyalásába ne bocsátkozzanak, mig ez iránt
a' megyét tudósítani 's ettől kellő utasítást nyerni nem
fognak: ennek okáért az indítványtétel ne halasztas-
sának az országgyűlés végeig, hanem korábban törté-
nő idő engedtessek a' követeknek küldöiket tudósít-
hatásra 's a' tőlük szükséges utasítás bevárhatására.
Ennek következtében valamint az előtt országgyűlés
alatt, úgy ezentul is meghatalmaztatott az alispán, hogy
minden előforduló rendkívüli tárgyor 8 nap alatt gyű-
lést hirdessen. Végre néhány be- 's kitáblázás törté-
nő a' Sórákor kezdett gyűlés már 9 1/2 órákor eloszlott.
A' további indítványozások majus első napjaiban tar-
tandó gyűlésre halasztattak. Sajnos, hogy ezen ünne-
pélyt megelőzte éjjel a' megyeház tőszomszédságában
kiütött tűz, két házfedelet 's nevezetes mennyiségű
szénát hamvasztta el. Czélszerű volna ezentul, az illy-
féle már máskor is előfordult veszély eltávoztatására

állandó számosb őrség által, előleg intézkedni, 's a'
szorgalmas lakosokat rettegetül 's véres veritékkel
szerzett vagyonuk veszteségétül megóni. Hallottunk
itt ott egy mezei rendőrséget illető esetkét szakadozva
említetteti, ha sikerulend jól értesülhetnünk, 's jónak
látandjuk, közlendjük. —

Jászkunsági közgyűlés. Követi utasítást ké-
szítő 's követválasztási gyűlésünk koronás királyunk
születésnapján kir. tan. 's nádori főkapitányunk elnök-
lete alatt kezdődött E' nap nagyságot már reggelidőn-
ként hallatott mozsár-durrogás hirdeté, mig 9 órákor
az egész tisztikardiszruhában, a' községek képviselői-
vel az egyházban megjelenvén 's buzgó imájakat öföls.
hosszas életeért a' mindenható zámolyánál buzgó fo-
hászokban tolmácslák. Ez ájtatos ünnepély végzetével
a' tanácskozás a' királyi meghívó-levél fel-
olvasásával kezdett meg, 's az utasítások készítésére
számos, és mind három kerületet képviselő választ-
mány nevezetett. Ennek folytában a' minap k. kineve-
zett Kenéz Mihály számvevő 's nádori bírónak magyar
nyelven szerkesztett oklevele szinte felolvastatván,
megéjjeneztetett. Ezenkívül néhány magányügy tár-
gyalása után e' napi tanácskozásnak vége lön, mit is
főkapitányunk által adott díszes ebéd követe, hol ő
föls. tartós életeért áldomás-poharak ürítették; e' na-
pon főkapitány ur a' helyben szállásozó r. katonaság
részére fejenként 1 font must 's bort osztatott ki, ma
pedig, miután a' folyton munkálkodó választmány ille-
seit bevégezte, a' követválasztás jött szőnyegre. Nem
lehet itt elfojtanom azon magasztos érzést, melly e' sza-
bad békés testvér nemzet egygyé olvadása látásánál
keblemben nyilatkozik. E' nemzeti egyik legdicsebb ün-
nepen, midőn honatyák szabadon választása forog sző-
nyegen: olly magyart, mint a' jászkun polgár, kinél
magyarabb az isten szabadége alatt nincsen, tettben és
akaratanb egynek láthatni, több mint öröm; hol a' ba-
ráti s testvéri viszonyt a' megszakadás ördöge nem dö-
gönyözi, a' pártoskodás kábító szesze nem szédíti, hol
végre a' tulságos haladási lázban fetrengők divatos esz-
méje, a' kituzóit józan 's mérséklett haladási ügyet
szélsőségig nem korbácsolja. Ezen előzvényekből itél-
ve tudni, vagy legalább gondolni fogja az olvasó; hogy
e' szabad Jászkun kerület részéről követválasztás
, minden corteskedési caricatura nélküli volt. Ugyanis:
nádori alkapitányunk velős szónoklata által az első kö-
vetség felvállalására, már e' díszes pályán edzett elnök
főkapitány ur kéretett meg, e' kérelmet, közös éljen' ko-
ronázza. Illy közbizalomnak éve daczára is enged-
vén azt elvállalni sziveskedett. A' második követségre
ugyancsak nádori alkapitányunk által szünte e' nemzet
közohajtása következtében rend. főügyészünk kéretett
meg, ki azonban előadott okai miatt e' megtiszteltetést
jelenleg nem vállalhatta el. Ezután a' 2dik követségre
elnökünk által számosan jelöltettek ki, közülök azon-
ban az alkapitány, a' nagykunok leikes kapitánya és
főjegyzőnk szinte előterjesztett okaik miatt magokat
kihagyatni kérték; 's így lön: hogy titkos szavazás ut-
ján 2dik követté nevezetes szótöbbség mellett Vágó
Ignác ur a' jászok derék kapitánya választatott meg.
Az utasításokról általjában azt mondhatni: hogy azok,
mind a' kor és nemzet igényei, 's érdekében haladási
szellemben szerkesztvék, minek minden jászkun kebel
csak örül; — mintegy gúnyolva emlekeztvén a' tespedés
padjani hosszan nyujtózásra, és a' porvilág hiúságira,
mert egy 180 ezer népességű tiszta magyar kerület-
nek, milyen a' Jászkunság, meg továbbá is a' semmíte-
vés hinárja közt bukácsolai annyit tenne, mint a' jó-
lét fölött síri tort tartani. Habár kissé későcskén is ide
rekesztjük mart. gyűléseink nevezetesb eredményeit. P.

Mármárosi követválasztó gyűlés. Haladunk
már mi is, mert eddig bár a' nemesség megyénkben
számos, mégis gyujtással, fosztással, gyilkolással ösz-
szekötött tiszt- 's követválasztásink nem voltak, 's mind-
ezt csak hirből ismerők, most azonban kóros állapo-
tunk ezen szomorú jelenségei is bekövetkezének. E, yik
fél emberei ugyanis a' választásbani részvehetéstől már
jó előre elköveztetek, elijesztettek, a' választási na-
pon pedig a' megyei ház ajtaja, ablakai, még a' főis-
pánait sem vevén ki — betörtetek. a' helybeli nemesség
szavazástól elvonatása végett gyujtást a' választás meg-
történte után pedig fosztást, rablást, öldöklést követtek
el, szóval, a' személy 's vagyonbeli bátorság teljesen
megszűnt; a' főispán ezek megbabolázására katonasá-
got rendelt ki, mellynek sikerült elvégre a' városiak-
kal kezefogva a' rendet helyre állítani; de a' halál
martalécai sem maradtak el, mert noha eddig csak egy
halt meg, de mintegy 50, egy részben szuronnal is
tetemesen megsebesítettek közül többen közelitenek

az enyészethez. Kik voltak e' vérengzés okai? a' mai
napon ő felségétől ennek megvizsgálására kért kir. biz-
tos munkálkodásnak eredményéből fogjuk megtudhat-
ni; annyi kétségen kívül van, hogy a' fél ittas nemesség
fölbőszültségének lecsöndesítésére a' tekintélyesbek
mitsem tettek, különben ennyire nem ment volna a' vé-
rengzés. A' megválasztott követek báró Sztójka Imre
és Mihály Gábor 1006 szavazattal, a' másik fél kije-
lölteinek M. P. nek. és Sz. Inek 129 szavazata volt.
Azon ohajtással zárom be rövid tudósítáomat, hogy
az ég minden megyét őrizzen meg ehez hasonló naptól.

Szölösy Balázs.

Sárosi tisztújítás. April 26k. és 27kén tiszt-
újításunk volt. Előbb azonban semhogy magát a' tiszt-
választás folyamát 's eredményét leírnám, szükséges-
nek látom az azt megelőzték körülményekre fordítani
figyelmemet. Megyénk némelly lelkes tagjai, mélyen é-
rezvén az itt uralkodó nepotismus bilincseit, melly a'
megyei hivatalokban ugyszólván egyelárusságot igé-
nyel magának, 's megfontolván annak eddigelé 's ezen-
tul előfordulható eredményit, a' szent ügyért küzdendők
egy, azon bilincseket lerázó minden személyválogatás
nélküli igazságos tisztválasztást terveztek, elleneben
a' másik pártnak, melly csak néhány családra 's azok-
nak is csak némelly tagjaira akarta szorítani a' tisztvi-
selői kar hatóságát és így alakult a' két párt. Az *avila*
sedes ellen küzdő párt, Márjássy Ágoston eddigi fő-
szolgabíró, mint egyébkint is szilárd tisztviselőt és i-
gazságos bírót tüzte ki első alispán székre, a' másik
párt pedig az eddigi első alispánt tovább is megakarta
hagyni. És lön mozgás, izgatás mindenütt, és cse-
des megyén: vigan hangzott az eddig ismeretlen zajos
élettől 's már mindenütt népszerűvé vált az eszme, hogy
Sárosnak jelen körülményei közt más alispánja nem
lehet, mint M. A. A' másik párt mindent elkövetett d-
digi alispánunk — kit szinte tisztelünk — megtarthata-
sa végett. A' Máriássy párt, többségétől mit sem ké-
telkedett, mert tudta, hogy 400nál több szavazatot
számál keblemben mi olly megyében mint Sáros, hol ed-
dig a' választók száma soha sem haladta felül a' 700 at,
kétségtelenül absolut többség. Azonban máskép ütött
ki a' dolog. F. h. 26án korán reggel a' M. féle párt zöld
bokrétákkal ellátva foglalván el a' tisztváasztási tere-
met, fejér zászló alatt egész illedelemmel ismételte
jelszavát. Döntni kit e' párt törekszik nem személy, Buk-
tatásra nem vezérel szenvedély. Más pártnak ve-
res zászlója volt, ez háttérbe vonu t. Szok-
kott szertartások után történt a' kijelölés. Eddigi másod
alispánunk minden kijelölést megköszönvén a' kijelöl-
tek (Péchy és Márjassy) közt felkiáltásból a' többsé-
get kivenni nem lehetett és így titkos szavazásra bocsát-
tatván, Péchy Benjamin 538 szavazattal 424 ellen el-
ső alispánnak meghagyatott. És a' másik rész ezen al-
kotványos bukás mellett csak azt nem tudja: hol vette
magát Sárosban annyit választó, holott mint feutebb é-
rintém 700nál több soha sem volt. Ezt felvesszük, és
számot kérünk e' folytatva tartó közgyűlésben eredvé-
nyét megirandom. Másod alispánnak egyes akarattal
kikiáltatott: veje az első alispánnak. Főjegyzőrul egy kis
kétség támadt. P. G-t ugyan lehetett volna felkiáltás
után kimondani, de mivel szavazatra bocsátatott, ba-
ráti tanácsára a' kijelölést megköszönte, nem azért mint-
ha győzelme kétséges lett volna, mert az bizonyos volt,
hanem azért, mert vannak körülmények, midőn nehe-
zen esik az embernek vokstra bocsátatni. Így ezután a'
győző párt folyvást restaurált, eredménye, mindenütt
a' nyereség; az egész tiszti karban 21 egyed van leg-
szorosabb vérségi összeköttetésben, mi igen termé-
szetes, mert a' ki győz, annak győzelme határtalan,
ha elle nálás nincsen. Diszere legyen legyen mond-
va tisztéletbeli al-jegyzőinknek, hogy
tisztválasztás után mindnyájan leköszöntek tisztéletbeli
hivatalaikról. A' tisztikar névsora következő: első al-
ispán: Péchy Benjamin, 2dik Hedry Ernest, főjegyző:
Gombos Kálmán, aljegyzők: első Kapy Edvard,
2dik Semsey Pál, lev. ltárnok: Hodossy Ambrus, fő-
adószedő: Berthóty András, ellenőr: Desseffy Ig-
nác, számvevő: Desseffy János, főgyvéd: Berze-
viczy Emanuel; algyvéd: Tahy Gusztáv; utigazgató:
Raszlavicz József. Alsó tarczai járásban főszolgabíró:
Füzy Ignác, alszolgabírák: Keczer Imre 's Fejervá-
ry István, aladószedő: Hedry Gábor, esküttek: Ke-
czer Bertalan 's Füzy Kristóf. Sirokai járásban főszol-
gabíró: Piller Gedeon, alsz bírák: Hedry Peter és
Szinyy Győző. aladószedő: Podhorányi János, es-
küttek: Meliorisz Dénes és Usz Ferd. Felső tarczai já-
rásban főszolgabíró: Tahy Albert, alszolgabírák:
Dobay Eduárd 's Péchy Luczián; aladószedő: Rosko-

ványi András; esküttek: Dessewffy Ignác és Berzevics Jósue: szekesői járásban fősz.biró: Bornemiza Sándor; al: Péchy Ferenc és Koch László; aladószedő: Fekete Gusztáv, esküttek: Semsey Ferdinánd és Fekete Sándor. Tapolyi járásban fősz.bir. Bydeskuty József, al: Kükemezey Mihály és Semsey Róbert, aladószedő: Semsey Ignác esküttek: Körtvélyesy Gábor és Körtvélyesy Vince Makoviczai járásban főszb. Semsey Albert, alszb.: Bornemiza Agoston és Kádás Miklós, aladószedő: Zombory István, esküttek: Dessewffy Imre és Semsey Vilmos, várnagy: Kádás Miklós, biztosok: Hancsovsky Imre 's Füzy Gábor, Hedry J., Vas István, Tahy Imre, Tahy Gusztáv, Drahosovics Imre, Usz József, Kosztaczký és Szinyey Miksa. — Folyvást tartó közgyűlésünkről legközelebb.

Szerbia.

(A' dolgok újabb fordulata. Elfogatások.) A' török határszélről apr. 17-éről írják, hogy akkor az orosz consul Zimonyból Oroszországba készült, 's az ausztriai hadi kormány parancsára Belgrádban a' consulság épületéről az ausztriai címér levétetett. Ebből már kézzel fogható volt a' dolgok bal fordulata. Több szerb tisztviselő azonnal Zimonyba költözött ki, inkább megelőzni akarván, mint áldozataivá lenni azon szomorú végnek, mely Karagyorgyevics kormányát érte. Az orosz politika diadalmas, és ennyire Nándorfehérváron diadalmas! Hogy a' kormányra ismét Milos hg. vagy bizonyjai Obrenovics-családi tag fog emeltetni, valószínűvé teszi azon összeesküvés alakulása is, melynek célja ezen család visszahelyeztetése volt. Ezen fölfedezett összeesküvés következtében számos elfogatás történt, többek közt Velicsko, a' Milos által létesített rendes hadsereg volt parancsnoka 's egy angol cabineti futár fogatott el, de ez utóbbi az angol consul kívánatára szabadon bocsátatták.

Spanyolország.

[Az új ministerség még sem állott össze. Barcelonai panaszok a' mostani ministerség ellen.] A' ministerség sűrűn és hosszasan tanácskozik a' kormányzó jelenlétében, 's gyakran nagyobb befolyású követek is részt vesznek e' titkos ülésekben. A' cortesben csakugyan tulnyomó többség alakult a' ministerség ellen, 's még olly ministeri névjegyzék is kering már, mellyen Campuzano mint külminister és ministerelnök nevezte-tik; azonban általánosan hiszik, hogy illy fényes méltóságra nem fog emeltetni azon férfit, ki a' politika minden árnyéklatiban, kiténtetél már magát, 's így őszinte bizalmat egyik párttól sem igényelhet. — A' barcelonai helyhatóság apr. 7-ikén fölírást intézett a' corteshez, melly súlyos vádakot emel a' ministerség ellen az utóbbi barselonai zendületi merény következtében; e' fölírásban egyenesen kimondatik, hogy a' mi-

nisterség akkor 8 pontját szegte meg a' fűnálló alkotványának, 's hogy annál fogvást vád alá kell azt vonni. — Legközelebb új sajtótörvényt szándékozik cortes e-libe terjeszteni a' kormány. — Don Francisco infans Henrik fiát tengerésztszítte nevezte ki a' kormányzó, miután a' vizsgálatot dícséretesen állotta ki. —

Anglia.

[Sussex hg. életéből. Szörnyű kegyetlenség. O' Connell napról napra fenyegetőbb állást foglal el.] Az elhunyt Sussex hgről, minden pártkülönbség nélkül, kedvezőleg ítélnék a' londoni lapok. Különösen említést érdemel, miszerint Sussex hg. javítási eszméire nézve, nem hódolt szolgálailag a' napi divat kívánatának, hanem tiszta meggyőződését szilárdul követé, 's habár egyedül állott is eleinte az életfontosságú javítási kérdésekben, még sem rettent vissza, hanem elszánt bátorsággal küzdött a' nép valódi java és szabadsága mellett, 's több illynemű ügyben csakugyan győzött is. Azonban, nyilvános életének fényire mégis némi homályt borított magányos élete, mert első hitvesét távol tartá magától, 's minden tekintetben egészen elhanyagolá, sőt saját gyermekeit is üldözte, miután ezek anyjok mellett fölszólalni bátorkodtak. Az udvar 3 héti fogja őt gyászolni. — Liverpoolban nem rég igen szomorú példája jött napfényre az emberi elfajultságnak. Egy asszonynak ugyanis meghalt gyermeke, 's orvosi vizsgálat után kisért, hogy egérkövel volt megmérgezve; rövid vallatás után nyíltan kimondá az anya, mikép ő ölte meg gyermekét, hogy a' temetési egyesületől a' szokott összeget megkaphassa. Ennek következtében fölsák ezen asszonynak már korábban meghalt 5 gyermekét, 's ezek közül négynek testében szinte egérkövet találtak. A' halálra ítéletet szörnyeteg csupán azért könyörge, hogy csak most az egyszer bocsássák meg bűnét. — O'Connell izgatása olly sikeres már Irlandban, hogy nyíltan ki merészlé az utóbbi gyűlések egyikén mondani, mikép Anglia kénytelen leend engedni, mivel illy nagy tömeg korlátozásától bizonyosan el fog rémülni. Ennyit ez előtt még soha nem mondott O'Connell, 's ebből világosan láthatni, hogy terveit most már minden áron végre akarja hajtani. — Ismét egy gözös sülyedt el a' siktengeren, melly alkalommal 32 ember veszté életét. —

Franciaország.

[Az ujonczozási törvényjavaslat némelly határozatai. A' saint-cloudi menyekző. Új drámairó.] A' pairkamrában lassan halad előre az ujonczozási törvényjavaslat; legnagyobb figyelmet gerjeszte a' helyettesítés ügye, mellyből kiviláglott, hogy 337 ezer ember közül 85 ezer volt helyettesekből kiállítva, 's hogy a' büntetések harmada rendszeren ezen helyettesekre esik,

kik pénzükön csakhamar keresztül járnak, 's azután korhelységre adják magokat; e' tekintetben tehát rendeltetik, hogy jövőben a' helyettesítési díjak nyilvános pénztárakba tétessenek. Klementine hgnő összekelése mély csöndben ment véghez Saint-Clouban; a' völegény, Coburg Auguszt hg. szász táborfői egyenruhában jelent meg, Klementine hgnő pedig drága gyémántokat viselt. Egyébiránt kívülről az egész szertartás alatt dörgött 's villámlott, mi némileg borzasztóvá tette ez ünnepelet. — Pousard, vienneifiatall ember, Lucrétia' című új drámát hozott színpadra, melly olly általános lelkesülést gerjeszte, hogy maga a' király is mindjárt másnap maához hivatá a' fiatal drámairót, 's szerencsét kívánt neki rendkívüli szerencséhez. —

Portugália.

(Angol szerződés. Chartista tisztak.) Vártan várják a' vámjegyzékre nézve kötendő szerződés iránt Anglia végválaszát. A' portugál kormány egyébiránt felteit már is annyiban módosítá, hogy az érczárak vámtárel csökkenté. A' Douro-bortársaság ügyébeni bill a' pairkamrában változatlanul ment át, de kir. szentesítettése az angol szerződéstől függesztetett fel. A' követkamra 77 szóval 11 ellen olly törvényt fogadott el, melly szerint a' chartistatiztek visszanyerendik rangjaikat, miket 1836. a' septemberi lázadás következtében vesztenek el. Costa Cabral bukáshoz közelít de ő mind a' mellett, hogy a' királynő idcgenségét minden alkalommal nyilvánítja iránta, erősen ragaszkodik magas hivatalához.

Egyiptus.

(Albert porosz hg. Tudományos utazók. Seri, pasa elfogatása.) Kairóbul mart. 9-ől írják, miszerint néhány nap előtt Albert porosz kir. hg. oda érkezék 's 24 óra után utját egy gözösön Felső-Egyiptusba folytatá Assuanig, t. i. azon helyig menendő, hol a' Nilus első zuhataga a' hajót megállítja. A' hg. igen fényesen fogadtaték M. Alitol, és szolgálatjára minden készen volt. A' porosz tudományos küldötség, melly Lepsius prof. vezérlete alatt utazza be Egyptust, a' Gizeh é-Sacchara melletti pyramisoktól, miket 3 hónapig vizse gált, Fayum felé utazott. Remélik, hogy ezen küldötség világra állítandja a' mesés tó Möris 's a' gyakran hasztalan keresett Labrynth titkait. Ezen tudós utazók, hir szerint, a' régiségbuvárnak kevés keresni valót hagynak hátra Egyiptusban. E' tartományon jelenleg számtalan utazó vonul keresztül, többnyire Indiákra költöző angolok. — Kairoban M. Ali a' kivallatásról igen hires Serif pasát elfogatta, mivel a' népet sokkal sulyosabban kiozta, mint az neki meghagyva vala, mások szerint pedig M. Ali 's Ibrahim megbuktatására esküdt össze többed magával.

É R T E S I T Ó.

Gőzhajók járása.

Indul: **Pestről Pozsonyba 's Bécsbe** mindennap egy gözös regg. 7 órakor 's minden szerdán és vasárnap reggel egy rakhajó. — **Bécsből Pozsonyba 's Pestre** szinte mindennap egy gözös délutáni 2 órakor, ezenkívül minden vasárnap és csütörtökön egy rakhajó. — **Pestről Zimony 's Orsova** felé majus elejétől october végeig, hajnalkor hetenkint kétszer (vasárnap és csütörtökön) **Ujvidék** felé minden kedden, **Mohács és Eszék** felé minden pénteken egy utasi gözös; végre **Pest és Drenkova** közt minden 14 napban megfordul egy vontató gözös. Érkezik: **Pestről Bécsbe** 's viszont mindennap; **Orsova és Zimonybul Pestre** minden vasárnap és csütörtökön.

Rendkívüli gőzhajózás országgyűlésre.
A' es. k. sz. gőzhajós-társaság igazgatósága kedves köteletségének tartván, a' következő országgyűlésre megjelenendő országos Rendeknek a' Pozsonyba való átköltözést lehetőleg kényelmessé tenni, e' végül a' sz. k. Pest városa nevet viselő díszes új gözösön f. hó 7-én és 11-én rendkívül két utazást rendelt Pestről Pozsonyba tétetni, mire a' nm. országos Rdek eszennel mély tisztelettel figyelmeztetnek. Pesten 1843. maj. 1-sején, A' gőzhajó-hivatal. 2-2.

H i r d e t é s.

Ezennel közhírré tétetik: hogy a' nagyméltóságú magyar királyi udvari kincstár folyó évi május 3. kelt 14822. számú rendeleténél fogva, a' Duna- és Tisza-méresi királyi intézetek számára 1843. évi május 10. kezdve 1844. évi Aprilis 30. napjáig szükséges író- és festő-szerek, ugymint: mindenféle finom rajzoló- és író-papíros, különféle finom angol és francia festékek, chinai barna festék, cseetek, íróórnak, aczeltollak, 'sat. kiállítására árcsökkentés útján a' legkevesebbet kívánónak átengedtetik. A' szerződni kívánók folyó évi május 10. reggeli 9 óráig a' magyar királyi építési főigazgatóság épületében megjelenésre hivatalosak, hol

a' szerződési feltételek 's a' kiállítandó szerek példányai a' hivatalos órákon naponként megtekinthetők. A' magyar királyi építési főigazgatóság által Budán 4 majus 1843.

Felszólítás

a' két magyarhoni tanító és nevelő urakhoz! —

Milly szükséges a' földírat tanításánál a' tárgyak képleti előadása; 's annál fogva mily elkerülhetlenek a' földképek, ezt minden tanmódban jártas, 's tudomány kívánatát megértő oktató igen jól tudja. — Azonban mindeddig hiányzott nálunk olly magyar nyelvű készült iskolai földképek, mellyet pontosan, földrajzi szépségen kívül jutalmul is ajánlhatott volna. — Ez érezhető hiány kipótlására bocsátám közre e' következő munkát:

Közönséges

Kézi és iskolai Atlasz

a' legújabb földírat határozatok szerint, a' hazai ifjuság és tanítók számára valamint az otthoni használatra kiadja Fényes Elek hítes ügyvéd, 's a' m. t. t. levelező tagja. Magában foglalja: a' keleti és nyugoti fél-gömb és Ausztrália, — Európa, — Ázsia, — Afrika, — Amerika; — Magyarország, — Erdélyország, — és az Ausztriai birodalom földképeit.

Megkéretnek tehát a' t. f. z. nyilvános oktató 's nevelő urak, hogy költséges hazafiúi vállalatot gyámolításul, jelen iskolai Atlaszt melly 8 aczélba metszett, 's eszioson szízzelt írnagyságu táblákból áll, — ajánlani 's a' tanító intézetekben közhasználatára tenni kegyeskedjenek; alulrt kiadó halálja jeléül minden tízedik példányra egy ajándék-példányt adni kész levén. — Pest májusban 1843.

Gelbel Károly könyváros es kiadó. 1-3

A' nmlgu magyar kir. udv. kamra rendeletéből közhírré tétetik, hogy f. évi május 10-én. O Budán a' kir. praefectoralis írószobában, a' tóki koresma és mé-szárszék a' hozzá tartozó 7/8 hold szántófölddel, — továbbá a' Budakeszi és Békásmegyeren a' malom fölötti kőbányák, f. é. aug. 1-sejétől újabban 6 évre nyilvános árverés útján haszonbérbe adatnak.